

Studenten lezen hun docenten de les; onderwijs-evaluaties aan een Amerikaanse Law School

Mr Carel Stolker & prof. David I. Levine

Amerikaanse studenten evalueren ten behoeve van elkaar het onderwijs van Professor Leo, een van de docenten. De man geeft al vele jaren het vak 'Alternative dispute resolution':



The name is 'Leo', but don't expect a 'lion' of a professor. The only thing that grows about this 'cat' is his exam — and that will split your nuts. Leo knows a great deal about the law. Unfortunately, he keeps most of it to himself. A few students are big fans but most find his delivery dry and the lectures boring. This professor speaks more to the blackboard than to the class. Shy, shy, shy! (...).

Wie van de medestudenten nog niet overtuigd is door het commentaar zelf, die wordt dat wel door het pictogram dat iedere review begeleidt. Professor Leo kreeg 'het slapende studentje'; het kan trouwens nog erger: 'een verlaten stoeltje'.

De jonge professor Kornblum komt er veel beter van af, ofschoon het de vraag is of ze er zelf erg blij mee zal zijn:



This is an easy class - almost no reading and the class frequently lets out early. Professor Kornblum works for the Attorney General's Office in the charitable trust division and seems to know what she is talking about. She makes a somewhat boring subject bearable. A good way to fulfill your third year writing requirement.

Twee reviews, *van studenten voor studenten*. Ontleend aan de ALJ, de *Alternative Law Journal*, een eigen uitgave van studenten aan de University of California, Hastings. Dit soort particuliere evaluaties zullen voor vele Leidse docenten (zo niet voor allen) thuishoren in het rijtje van regelmatig terugkerende angstdromen.

De officiële (facultaire) evaluatie

Binnen onze Leidse juridische faculteit wordt al weer lange tijd gepraat over het evalueren van onderwijs. Het belang daarvan: het aantal eerstejaars-studenten loopt in Leiden wat terug en faculteiten worden steeds meer naar hun 'output' gefinancierd; maar voorop staat natuurlijk - en daarin verschillen universiteiten niet van bedrijven - dat een behoorlijk 'produkt' (onderwijs) moet worden geleverd. Onlangs heeft de faculteitsraad een evaluatieplan voor het onderwijs vastgesteld.

Ieder jaar zal aan de hand van een vragenlijst een (tamelijk klein) deel van het onderwijs worden geëvalueerd. Men neemt vrij algemeen aan dat onderwijs-evaluaties een bijdrage kunnen leveren aan beter onderwijs. Dat geldt zelfs voor wie meent dat de 'beroerste docent' het beste onderwijs geeft (mae 1993, nr. 28). Wie dát vindt, kan aan de hand van de evaluaties op zoek gaan naar 'beroerde docenten', om hen vooral te stimuleren voort te gaan op de ingeslagen weg.

Het Leidse onderwijs-evaluatieplan is, anders dan de evaluatie van de Hastings-studenten, van *faculteitswege* georganiseerd. En ook Amerikaanse law schools kennen zo'n evaluatie, naast de evaluatie die door de studenten zélf wordt georganiseerd. Zo'n facultaire evaluatie wordt zelfs geëist door de machtige American Bar Association, de Amerikaanse orde van advocaten, die een dikke vinger in de onderwijspap heeft.

Laten we eerst eens kijken naar die facultaire onderwijs-evaluatie. In Hastings wordt *al* het onderwijs, van het grootste college tot aan de kleinste werkgroep, geëvalueerd. Wat is het doel ervan? Officieel gebruikt de decaan van de law school de uitkomsten voor een aantal verschillende doeleinden. Het woord 'faculty' staat voor het gehele docentencorps:

(1) evaluation of faculty for purposes of hiring, retention, and promotion; (2) evaluation of nontenured faculty ('personeel-niet-in-vaste-dienst') for tenure; (3) faculty evaluation and improvement of their own courses; and (4) student course selection.

Verbetering van het onderwijs, daar om draait het vooral. Toch zullen in geval van een slechte evaluatie de negatieve effecten voor docenten in *váste dienst* veelal

gering zijn. Wie zijn onderwijs niet wil verbeteren, en wie psychisch in staat is om - keer op keer - slechte evaluaties langs de koude kleren te laten afglijden, zal toch weinig gevaar lopen. Dat geldt zeker voor 'zwakke' docenten die wetenschappelijk heel goed zijn. Dan blijkt ook aan een zeer grote law school als Hastings het onderzoek vóór het onderwijs te gaan. Kort gezegd: 'good writing can save poor teaching; good teaching won't save bad writing'.

Waarnaar wordt nu gevraagd in die facultaire evaluatie? De studenten beantwoorden de vragen op een schaal van 1 (unsatisfactory), via 2 (improvement needed), 3 (satisfactory), 4 (good) tot 5 (excellent).

1. PROFESSOR'S OVERALL TEACHING ABILITY

2. *Command of the subject matter*
3. *Organization of the course*
4. *Preparation for each day's class*
5. *Presents subjects clearly*
6. *Integrates current developments into the course*
7. *Responds to questions effectively*
8. *Encourages participation in class*
9. *Respects divergent points of view*
10. *Evokes student interest in subject*
11. *Encourages critical thinking and analysis*
12. *Considers issues of public policy, justice and ethics, and other factors that affect the law*
13. *Availability outside of class*
14. *Communicates well with students outside the class*

Quality of casebook and materials (unsatisfactory/good/excellent)

Do you think this subject ought to be part of the curriculum? (yes/no)

How frequently do you attend this class? (infrequently/usually/always)

Sommige vragen zijn op het formulier terecht gekomen na een lange strijd tussen docenten en studenten. Dat geldt met name voor de vragen 6 tot en met 10 en voor vraag 12; die laatste werd door de faculteit gezien als een test of de betrokken docent wel 'left-wing' genoeg was.

Alle evaluatieformulieren gaan naar de decaan. Die slaat, met behulp van de computer, aan het rekenen en stelt een hitlijst samen - van één tot zestig - van alle docenten in een bepaald academisch jaar.

The Alternative Law Journal

Tot zover de facultaire evaluatie. Uit het begin van deze bijdrage bleek al dat de *eigen* evaluatie door studenten tenminste zo boeiend is (althans voor wie buiten de faculteit staat). De reviews, waaruit hiervóór werd geciteerd, worden geschreven door vrijwilligers onder studenten. Hun wordt gevraagd een eerlijk beeld van het onderwijs van een bepaalde docent te schetsen: de vrijwilliger moet zich daartoe zorgvuldig op de hoogte stellen van de opvattingen van zijn medestudenten in de groep. Die zorgvuldigheid is natuurlijk een eerste vereiste: ongerechtvaardigde kritiek raakt elke docent recht in het hart. Maar hoe zorgvuldig ook (soms worden méér reviews over een bepaald vak geschreven), de hoofdredacteur realiseert zich in het voorwoord heel wel dat 'the reviews should be relied upon cautiously and considered in conjunction with whatever other information you (de student) can get.' Men bedenke daarbij dat aan Amerikaanse law schools studenten veel vrijer zijn in de keuze van de docenten dan in bijvoorbeeld Leiden waar de student nauwelijks iets te kiezen heeft. Zo wordt in Amerika een vak als ons basisdoctoraal burgerlijk recht door een drietal docenten parallel gegeven: de studenten schrijven in op een bepaalde docent. Juist het feit dat studenten voor docenten kiezen, maakt onderwijsbeoordelingen extra zinvol.

Zijn de evaluaties van de studenten fair? Dat is moeilijk uit te maken: opmerkelijk is dat de uitkomsten van de facultaire en de eigen (studenten-)evaluaties elkaar uiteindelijk niet zo sterk ontlopen. De studenten-evaluatie is wel wat 'sprekender', maar de ALJ kent bepaald niet alleen maar zure reviews. Integendeel, vele evaluaties maken een evenwichtige indruk.



Although better known among students as a 'Professional Responsibility' teacher, professor McCall is actually more dynamic when teaching 'Antitrust'. It helps that he is more dynamic in this field, that therein lies the bulk of his scholarship and - more to the point - that he wrote the Sum & Substance outline for Antitrust...

McCall himself stumbles, however, when he overindulges in seemingly irrelevant formulae and guidelines. His impatience with caselaw is understandable (for 'antitrust' is ultimately a question of enforcement rather than precedent), but his willingness to second-guess the Department of Justice can lead everyone into a maze of confusion by semester's end... The exam is fairly difficult and penalizes harshly for incorrect answers on the multiple choice portion. Finally ... 'Antitrust' tends to attract the brightest students. The field is considered challenging, sexy, and rewarding but you may never know it with professor McCall.

Wat vinden de geëvalueerde docenten nu van de ALJ? Dat hangt er nogal van af hoe iemand wordt beoordeeld. In elk geval worden de reviews door de docenten gespeld. Docenten nemen de evaluaties serieus, ook al tonen sommigen enig

stoer-onverschillig gedrag. Voor jonge docenten die het lesgeven geheel onder de knie menen te hebben, is 'de waarheid' vaak ontvucherend. De decaan van de law school zal er vaak op aandringen om advies te zoeken bij goed-geëvalueerde docenten. Tijdens de facultaire lunches past de eerste dagen na publicatie wel enige voorzichtigheid: wie het nieuwe nummer met reviews als gespreksthemat wil aansnijden, kijkt eerst goed rond wie er bij hem of haar aan tafel zitten.

Vanzelfsprekend komen dan ook de *zwakke* kanten van onderwijsenquête ter sprake. Er zijn vooral twee bezwaren: hoe kan een student beoordelen wat een goede docent is?; en het andere bezwaar: een leuk of gemakkelijk vak wordt steevast goed geëvalueerd, een moeilijk vak slecht of althans slechter. Zonder enige twijfel zit daar iets in, maar bij het faculteitsbestuur van Hastings bestaat toch de indruk dat deze argumenten-tégen net iets te vaak worden gebruikt door slecht-geëvalueerde docenten. Bovendien blijkt dat binnen eenzelfde vakgebied (bijvoorbeeld het populaire 'constitutional law') de docenten lang niet allen even positief worden beoordeeld. Ook is het niet zo dat een docent die als 'lastig' wordt beschouwd, of een vak dat als 'erg zwaar' bekend staat, naar verhouding slechter worden beoordeeld. Integendeel bijna: kijk maar eens naar de reviews van het onderwijs van de hoogleraren Sullivan (Appellate Proces) en Bird (Community Property). Eerst Sullivan:

Often mentioned as either Hastings' hardest or Hastings' best class. (...) The class is run the way we thought every law school class would: the pace rapid, the discussion intelligent, the substance difficult. (...) Initially seeming stern, cantankerous, and without emotion, Sullivan emerges as a warm, good-humored gentleman. You will never forget him. Ever.

Professor Bird may be one of the toughest professors at Hastings with her fondness for excruciating detail, but she's also one of the most popular, though nobody is exactly sure why. Perhaps it's because she presents the material with great clarity and helpful insights. Credit should also go to her impeccable delivery, subtle but cutting wit...

Zij beiden krijgen de hoogste onderscheiding die de Alternative Law Journal heeft te bieden:

